

Institut traga za još 80 do 100 masovnih grobnica

20/11/2013 23:14 by Administrator

Direktor Instituta za nestale osobe (INO) Bosne i Hercegovine Amor Mađovići u intervjuu za Vijesti.ba govori o masovnoj grobnici u Tomašici, procesu ekshumacije i nedostatku finansijskih sredstava za te namjene, te o traženju nestalih osoba i novim masovnim grobnicama u BiH.

VIJESTI.BA: O Tomašici se, o čemu, moće govoriti kao o najvećoj masovnoj grobnici u BiH. Dokle ste stigli s ekshumacijama i koliko je tijela do danas ekshumirano?

MAĐOVIĆ: Zasigurno znamo da je Tomašica, prema broju otkrivenih črtava, najveća otkrivena masovna grobnica u BiH, pa i čire, ako govorimo o periodu nakon Drugog svjetskog rata. Ona krije posmrtnu ostatku najmanje 729 črtava, čto ukljuuje i sekundarnu lokaciju rudnik Jakarina Kosa. Imamo pouzdane veze između DNK podudaranja skeletnih ostataka pronaenih u rudniku Tomašica sa skeletnim ostacima koji su pronaeni na sekundarnoj lokaciji Jakarina Kosa.

Do ovog časa utvrćen je identitet najmanje 305 črtava na lokalitetu Jakarina Kosa, dok je u toku utvrćivanje identiteta črtava sa lokaliteta Tomašica. Trenutno je 275 kompletnih tijela na lokalitetu Tomašica, 113 nekompletnih tijela i jedan broj sitnih skeletnih ostataka, za koje je nemoguće utvrditi da li pripadaju nekom od ovih nekompletnih tijela ili predstavljaju dijelove nekih zasebnih črtava.

Kao čto je poznato, ekshumacija na lokalitetu Tomašica još nije okončana. Pregledali smo oko 3.000 metara kvadratnih, a trebamo pregledati još površine, mada ne znamo koliko čje nam to dozvoliti vremenski uslovi u ovoj godini.

VIJESTI.BA: Za ekshumaciju posmrtnih ostataka črtaca potrebno je izdvojiti nemala finansijska sredstva. U tom smislu, imaju li nadležni organi dovoljno razumijevanja?

MAĐOVIĆ: Finansiranje ekshumacije vrši se iz budžeta Tućilaštva BiH, koje je dobilo veoma skromna sredstva u 2013. godini za te namjene. Zabrinjavajuće je da dio sredstava snose porodice črtava koje dobrovoljnim prilozima omogučavaju angaćovanje još jednog dodatnog bagera na lokalitetu Tomašica.

Nadam se da čje Tućilaštvo BiH u narednoj godini dobiti višje sredstava za proces ekshumacija, identifikacija i obdukcija nestalih osoba, odnosno črtava ratnog zločina. Takoće se nadam da čje Parlament BiH imati dovoljno razumijevanja za porodice črtava svih etničkih pripadnosti, kako bi se omogučilo da se proces traženja nestalih osoba završi u čto je moguće kraćem roku.

VIJESTI.BA: Grobnica u Tomašici, koja je 21 godinu krila mračnu tajnu o masovnim likvidacijama, otkrivena je zahvaljujući informacijama dvojice lokalnih Srba koji su bili dio sistema Vojske Republike Srpske i '90-tih su učestvovali u uklanjanju tijela ubijenih črtava. Moće li, na neki način, Tomašica biti mjesto pomirenja?

MAÅ OVIÅ,â€ : TeÅiko je to oÅ,Â•ekivati. Trebalo je dvije decenije da progovori savjest jednog od ljudi koji su, vjerovatno, protiv svoje volje sudjelovali u skrivanju tragova ratnih zloÅ,Â•ina.Å

Lokalne vlasti u Prijedoru diÅ...Å¾u spomenik onima koji su odgovorni za genocid i zloÅ,Â•ine protiv Å,Â•ovjeÅ,Â•nosti, a ne dopuÅtaju bivÅjim logoraÅjima, onima koji su preÅ...Å¾ivjeli genocid i zloÅ,Â•ine da jednom obiÅ,Â•nom ploÅ,Â•om u Omarskoj, Trnopolju ili bilo kojem drugom mjestu obiljeÅ...Å¾e mjesto stradanja. To pokazuje koliko smo daleko od momenta kada Å,â€je se lokalni moÅ,â€nici suoÅ,Â•iti sa istinom, priznati da su zloÅ,Â•ini poÅ,Â•injeni i omoguÅ,â€jiti neku vrstu satisfakcije onima koji su preÅ...Å¾ivjeli te zloÅ,Â•ine.

VIJESTI:BA: Neki u BiH ne Å...Å¾ele prihvatiti nemalu listu nestalih osoba. Ima li nade da Å,â€je se takvi stavovi u buduÅ,â€nosti promijeniti?

MAÅ OVIÅ,â€ : Upravo da bi se eliminisala takva razmiÅljanja, formiran je Institut za nestale osobe BiH na temelju Zakona o nestalim osobama i MeÅ,â€unarodnog sporazuma izmeÅ,â€u VijeÅ,â€ja ministara BiH i MeÅ,â€unarodne komisije za nestale osobe. Jedan od najvaÅ...Å¾njih zadataka Instituta je uspostavljanje i verifikacija centralne evidencije nestalih osoba, koja Å,â€je svjedoÅ,Â•iti o istini. Iz te centralne jedinice vidjeÅ,â€je se imena i prezimena Å...Å¾rtava, da li bili vojnici ili civilna lica, da li su to bili ljudi jedne, dvije ili tri etniÅ,Â•ke pripadnosti, da li su bili muÅkarci ili Å...Å¾ene, koliko je bilo djece... Takvi statistiÅ,Â•ki podaci daÅ,â€je nam brojne odgovore na pitanja koja sada sebi postavljamo i na koja nismo spremni Å,Â•uti odgovore.

VIJESTI:BA: Za koliko još masovnih grobnica traga Institut za nestale osobe BiH?

MAÅ OVIÅ,â€ : Na bazi iskustva, oÅ,Â•ekujem da bi broj masovnih grobnica koje treba otkriti mogao biti izmeÅ,â€u 80 i 100. Govorim o grobnicama koje Å,â€je sadrÅ...Å¾avati najmanje tri ili više Å...Å¾rtava, ukljuÅ,Â•ujuÅ,â€ji i one grobnice u kojima Å,â€jemo otkriti i nekoliko stotina Å...Å¾rtava. Sa sigurnoÅjÅ,â€ju tvrdim da takve grobnice još postoje u BiH.

N.Å .

Izvor vijesti: vijesti.ba